

Bratia a sestry,

myslím si, že každý z nás má niekoho, na koho sa môže v ťažkostiach obrátiť. Najčastejšie sú to asi členovia našich rodín, potom kamaráti alebo známi. Keď sa na to pozrieme z druhého konca, každý z nás je alebo môže byť pre niekoho oporou. Čo by ste boli ochotní urobiť pre blízkeho, ktorý sa na vás obráti s prosbou o pomoc? Asi maximum, čo by bolo vo vašich silách.

Z dnešného textu sa dozvedáme, že Gibeónci sa ocitli vo vážnych ťažkostiach. Hoci ich bolo veľa a boli to hrdinovia, nezvolili si vojnu, ale mier. Báli sa Hospodina. Rozhodli sa podriaďiť sa Izraelcom a pridať sa k nim. Kvôli tomu, že uzavreli mier z Izraelcami, ktorí si postupne podmaňovali Palestínu, museli čeliť útoku zo strany jeruzalemského kráľa Adónícedeka.

Toto netradičné meno je zároveň aj titul. Skladá sa z dvoch slov „adonaj“ a „cedek“. Prvé znamená pán a druhé spravodlivosť. Doslovný preklad toho mena je „môj pán je spravodlivosť“, ale dalo by sa to vyložiť aj ako „Môj Pán je Cedek“. Cedek bol boh spravodlivosti. Na základe toho sa dozvedáme, že daný kráľ neveril v Hospodina. Konal presne opačne ako Gibeónci. Gibeónci sa Hospodina báli a s Božím ľudom uzavreli zmluvu.

Adónícedek sa možno obával, že Gibeónci budú bojovať spolu s Izraelcami. Keďže ich bolo veľa, rozhodol sa spolu s ďalšími štyrmi kráľmi napadnúť Gibeón. Z predchádzajúcej kapitoly vieme, že Gibeónci sa stali služobníkmi. Ich služba súvisela s náboženstvom. Slúžili pri oltári Hospodinovom. Gibeónci konali správne a kvôli tomu museli čeliť nepriateľstvu od tých, s ktorými doteraz žili. Toto sa môže stať každému, kto sa rozhodne zmeniť svoj život. Kto zanechá staré spôsoby a rozhodne sa žiť podľa Božích zákonov, si často vysluží od ľudí, s ktorými sa dovtedy stretával, výsmech a možno aj neprijatie alebo rovno nepriateľstvo a odmietnutie.

Boh často vyžaduje od svojich nasledovníkov to, čo je pre svet neprijateľné, banálne, smiešne. Apoštol Pavol to nazýva bláznivé. Neopisovať na písomke, keď je príležitosť. Nepodvádzať, keď sa nikto nepozera. Neklamať. Neodplácať sa rovnakou mincou, ale prejavovať lásku a milosrdenstvo aj voči tým, ktorí nás nenávidia. Zastať sa slabých. Nemať ako najvyššiu hodnotu peniaze a majetok. Pre mnohých sú toto smiešne ideály. Každý, kto sa podľa nich snaží riadiť, je v očiach tohto sveta blázon. Našťastie v našej krajine v súčasnosti nezažívame prenasledovanie za to, keď sa niekto prihlási ku kresťanstvu. Avšak aj v súčasnosti v iných častiach zeme sú kresťania rôzne perzekvovaní, ak sa priznajú k tomu, že veria v Ježiša Krista. Napr. ak v Afganistane konvertuje veriaci z islamu na kresťanstvo, hrozí mu trest smrti. V Iraku je zase zákon proti rúhaniu, ktorý je často zneužívaný na útoky voči kresťanom.

Ak sa človek rozhodne veriť v Boha, môže čeliť rôznym slovným alebo aj fyzickým útokom. Bolo tomu tak v dobe Józua, aj v dobe apoštolov a je tomu tak dodnes. Pán Ježiš svojich nasledovníkov varoval, aby si dobre premysleli, či ho chcú nasledovať, pretože je to ťažké. Ježiš ich nechcel odradiť od viery, ale pravdivo im predstaviť cestu života. Aj nám prináša Ježiš pravdu. Cesta viery často vedie cez údolie tieňa smrti, ale na konci je život večný a počas celej cesty je Boh s nami.

Gibeónci čelili presile spojených vojsk piatich kráľov kvôli tomu, že sa pridali k Izraelcom. Boli v ohrození života, ale predsa nezahynuli, pretože boli pod Božou ochranou. Obrátili sa s prosbou o pomoc na Józua. Hospodin pomohol Gibeóncom skrze Józuovo vojsko. Boh najprv Józua povzbudzoval skrze svoje slovo. Potom bol s Józuaom a viedol ho. Za víťazstvom Józua nad piatimi kráľmi stojí sám Boh. Boh aktívne koná a zasahuje vtedy, keď jeho nasledovníkom hrozí nebezpečenstvo. Samozrejme z toho nemôžeme urobiť jednoduchú rovnicu, že keď veríme v Boha, nestane sa nám nič zlé. Sme v Božích rukách a stane sa vždy iba to, čo Hospodin dovolí. Za všetkými našimi víťazstvami stojí Boh, preto mu stále ďakujeme! Boh je s nami aj vtedy, keď prehrávame. V každej chvíli sa môžeme obrátiť na Hospodina. Boh je s nami. Neopúšťa nás a len vďaka Nemu budeme môcť raz vstúpiť na to miesto, ktoré nám on sám pripravil.

Kým Izraelci ešte bojovali, stalo sa niečo neuveriteľné. Slnko aj mesiac zastali. Práve kvôli takýmto veršom majú mnohí ľudia problém uveriť tomu, čo sa píše v Biblii a pokladajú ju iba za nejakú zbierku mýtov a legend. Keby sa v dnešnom texte písalo iba o boji, asi nikto by proti vierohodnosti daného textu neprotestoval. Bola taká doba. Ľudia sa navzájom masakrovali. Dodnes sa často a z nepochopiteľných alebo nezmyselných dôvodov vedú vojny. Nie, keby sa v dnešnom texte písalo iba o vojne, to by nebol problém. Keď sa tam píše, že slnko a mesiac zastali, tomu súčasný moderný a informáciami doslova zaplavený človek nemôže veriť. Samozrejme mohli by sme to jednoducho vysvetliť tak, že Boh je všemohúci. Avšak existuje ešte iné, možno zložitejšie, ale podľa môjho názoru lepšie vysvetlenie, ktoré neprotirečí tomu, že Boh je všemohúci.

Vieme, že prírodné úkazy sa navzájom ovplyvňujú. Napríklad je známy tzv. efekt motýľích krídel. Niečo také malé ako mávanie motýľích krídel môže vyvolať tajfún na druhej polovici zeme. Keby zastalo slnko, čo i len na krátku chvíľu, malo by to svoje dôsledky pre celý prírodný kolobeh. Keby bol narušený jeden prírodný zákon, ovplyvnilo by to ostatné. Veríme, že Boh je tvorca zeme a aj prírodných zákonov. Neveríme v nejakú matku prírodu a ani v to, že príroda sa sama riadi. Ako teda rozumieť tomu, čo sa píše v knihe Józua?

Pôvodní obyvatelia Kanaánu uctievali rôzne božstvá. V myslení vtedajšieho nábožensky hlboko založeného človeka boli bohovia na oblohe. Medzi bohov, ktorých uctievali, patrili aj slnko a mesiac. To, čo je na oblohe najväčšie cez deň a v noci. Keď sa vtedy povedalo slnko, človek si nepredstavil žeravú planétu, okolo ktorej obieha zem, ale boha. Za Izraelcami stál Hospodin a za kanaánskymi kráľmi slnko a mesiac. Tým, že zastali, je vyjadrená Hospodinova najvyššia moc. Kanaáncom nepomôžu ich bohovia. Jediný pravý a živý Boh je Hospodin. Teda za vetou, že slnko a mesiac zastali, môžeme vidieť vyznanie viery v Božiu všemohúcnosť.

Kto nechce veriť tomu, čo sa píše v Biblii, si vždy nájde nejaký dôvod. Mnohé zdanlivo mytologické časti sa dajú na základe dobového poznania pekne vysvetliť. Boh je všemohúci a sme v Jeho rukách. Stará sa o nás a vždy nás sprevádza. Verme v Neho a snažme sa nasledovať Ho. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú zapísané v knihe proroka Abakuka v 3. k.:

„Ja radovať sa v Hospodinovi budem a jasať v Bohu mojej spásy.“

Pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý ľudský rozum, nech háji a ochraňuje vaše srdcia i vaše mysle v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi. Amen.